

Glas za veznikov

Leto III - Št. 483

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, četrtek 16. januarja 1947

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 7308

OGLASI: Cena za milimeter visine (sima ena kolona), trgovski L. 15, mrtvaški L. 30 (osmrtnice L. 60), objave L. 10, finančni in pravni oglasi L. 25. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 25. Davek ni vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: U. P. I., Trst, ul. Silv. Pellico št. 4, tel. 94011. Cena posameznih številke L. 5 (zaostala L. 10). Rokopisov ne vračamo.

Male države pošiljajo londonski konferenci predloge o Nemčiji in Avstriji

USPELI SESTANEK MED BLUMOM IN BEVINOM

London, 16. januarja — Odlični uspehi, katere sta dosegla, Blum in Bevin, pri razgovorih o posebnih vprašanjih, ki so v dobrih poučenih krogih v Londonu povzročili velike upanje, da bodo kmalu napravljeni novi poskusi za sklenitev angleško-francoske zveze. Kakor pravijo zanesljiva poročila, sta se Blum in Bevin več razgovarjala o bodoših odnosih med Veliko Britanijo in Francijo, kakor pa o posebnih vprašanjih, ki so v zvezi zasedbo Nemčije, n. pr. o vprašanju premoaga v Porurju.

ANGLO-ALBANSKI SPOR PRED VARNOSTNIM SVETOM

Lake Success, 16. januarja — Zaključili so pravno sestavo britanskih obtožb proti Albaniji, v kateri slednje obtožujejo enamerne sovražnega obnašanja, ker je položila, ali dovelila, da položijo mine v Krfskem prelivu.

Menijo, da bodo predložili britanske obtožbe proti Albaniji Varnostnemu svetu Združenih narodov v petek. Britanska vlada je v svoji noti, ki jo je poslala pretekli teden Albaniji, zahtevala odškodnino za škodo, ki sta jo utrpela britanska ručica „Saumarez“ in „Volgost“, ko sta zadel na mine v Krfskem prelivu 22. oktobra preteklega leta ter odškodnino sorodnikom 44 častnikov in mornarjev, ki so izgubili življenje.

Eden izmed najvažnejših dokazov bo poročilo francoskega mornarskega častnika kapitana Mestrea, ki je bil opazoval pri čiščenju min v Krfskem prelivu. Razpravljanje o britanskih obtožbah proti Albaniji, h katerim bodo povabili albanske zastopnike, bo trajalo, kot menijo, nekaj dni. Čeprav ne bo imela Velika Britanija kot pravega stranke glasovanja, bodo vsekakor imeli prvič do veta ostali stalni člani.

Varnostni svet o splošni razorožitvi

LAKE SUCCESS, 16. januarja. Kitajski zastopnik dr. Quo Tai Či je na zasedanju Varnostnega sveta podprl ameriško stališče, da je treba poročilo o atomski sili dati na dnevni red pred razpravljanjem o splošni razorožitvi. Sovjetski zastopnik pa nasprotno zagovarja stališče, da mora biti prvi korak ustanovitev komisije 11 članov od 11 držav članic, ki bo preučila splošno razorožitev ter o tem vprašanju poročila v treh mesecih. Zasedanje so otvorili z dobrohotno ameriškim zastopnikom senatorju Warrenu Austinu. Njegov pomočnik je Herschel Johnson.

Kitajski zastopnik je stavil predlog, naj Varnostni svet preuči poročilo komisije za atomsko silo in naj stori vse za podporo in pospešitev njegovega dela. Ameriško ponudbo, da bo svetu razkrila tajnosti o atomski sili, je označil ekot vedel atutizma, kakršnega ne najdemo v zgodovini. Podprl pa je tudi sovjetski predlog za ustanovitev komisije za razorožitev. Izjavil je, da bi obe zadevi lahko istovestno izvedli.

Australski zastopnik Norman Mackin je Varnostnemu svetu stavil nov predlog. Izjavil je, da predlog skupne poravnati ameriško in sovjetsko stališče ter dati pobudo za akcijo, ki bo odgovarjala obema državama in vodila do sodelovanja vseh zainteresiranih vseh pri rešitvi velike odgovornosti, ki jo ima Varnostni svet glede razorožitve. Dodal je: „Skupno smo se v vojni borili za mir in zdaj moramo storiti skupne napore, da ga ohranimo.“

„Po tem, kar smo slišali do zdaj v Varnostnem svetu, zagovarja ena veljska stališča, da ni mogoče stališča, ki bi ne vodilo v vprašanje razorožitve, če ga ne napravimo v vprašanje razorožitve, da ne bi enostaven odgovor, da je treba delo na obeh poročilih vrstiti istovestno.“

Australski predlog je sledeč: 1) Ustanovitev komisije za razorožitev, v kateri bo po 1 zastopnik vsake države članice Varnostnega sveta. Komisija naj izdelala predloge za splošno razorožitev.

2) Komisija za atomsko silo naj izdelala osnutek pogodb za mednarodno nadzorstvo in pregled. Te pogodbe morajo vsebovati prepoved atomskih orožij in drugih veljnih orožij za množično uničevanje ter nadzorstvo nad atomsko silo za mirnodobske namene.

3) Vojaški odbor naj izdelal predloge o vojaških potrebah za ohranitev svetovnega mira. Nadalje avstralski predlog zahteva, da morajo vsi ti trije organi poročati Varnostnemu svetu do 30. aprila.

Jugoslavija zahteva Koroško

LONDON, 16. januarja — Posebni namestniki štirih zunanjih ministrov za mirovno pogodbo z Nemčijo so včeraj preučevali, ne da bi dosegli sporazum, avstralski predlog, po katerem bi morali poslušati mnenje malih zavezniških sil v vseh fazah dela namestnikov za mirovno ureditev. Avstralska je v svojem memorandumu zahtevala, naj bi se male sile udeležile vseh delovnih faz, da bi jim morali dovoliti razpravljati in ne samo predložiti svoja stališča in da bi pregledali vse dokumente, ki bi jih predložili konferenci.

Britanski, ameriški in francoski namestniki so bili pripravljeni priti v izvestni meri nasproti avstralskemu predlogu, čeprav ga ne podpirajo v celoti, toda sovjetski predstavnik je izrazil mnenje, da bi polno udeleževanje malih sil na razpravljanju prekoračilo navodila, katera so dobili namestniki od Svetu zunanjih ministrov.

JUGOSLOVANSKE ZAHTEVE

Jugoslovanska delegacija je v Londonu ponovno potrdila jugoslovanske zahteve proti Avstriji, v prvi vrsti zahtevo po priključitvi slovenskega dela Koroške k Jugoslaviji. Delegacija, ki jo vodi pomočnik zunanjega ministra FLRJ, dr. Joža Vilfan, je poudarila, da koroški Slovenci stalno in odločno izražajo svojo voljo po priključitvi k Jugoslaviji.

Predstavniki jugoslovanske delegacije je tudi odločno nastopili proti nekaterim glasovom o možni izmenjavi prebivalstva med Jugoslavijo in Avstrijo in poudarili, da je edina pravilna in pravična rešitev priključitev Koroške k Jugoslaviji. Dodal je, da bo Jugoslavija pred namestniki postavila tudi zahtevo po izločitvi poznatega števila vojnih zločincev, ki so našli zatočišče v Avstriji. Ustali so se vedno v Avstriji kot organizirana formacija.

ČESKOSLOVANSKI PREDLOG

Čekoslovanski predlog glede Nemčije vsebuje tudi spomenico na namestnike zunanjih ministrov. Poudarjajo, da o tem predlogu je objavil preko pravega radia namestnik čekoslovanskega zunanjega ministra dr. Clementis. Spomenica poudarja, da bo Češka in Slovaška po-
dprli predlog, ki ga je predložila jugoslovanska delegacija, da bi se male sile udeležile vseh delovnih faz, da bi jim morali dovoliti razpravljati in ne samo predložiti svoja stališča in da bi pregledali vse dokumente, ki bi jih predložili konferenci.

GRSKO STALIŠČE

Grški veleposlanik v Londonu Thanassis Agnides je prejel od svoje vlade začasna navodila o stališču, ki ga bo moral zavzeti na konferenci za sklenitev mirne in avstralske mirovne pogodbe.

JUZOAFRIŠKI NEMCI

Južnoafriški vlada bo poslala konferenci poročilo o pravnem položaju nemških državljanov, ki so v Zvezi. Nemške državljanke delijo v dve vrste: tisti, ki so bili tam ob izbruhu vojne in tiste, ki so jih ujele in internirali med vojno.

Nemci prve skupine so podvrženi repatriaciji, toda menijo, da zveza ne bo naznanila svojega stališča do njih, dokler ne bodo končali s preučevanjem poročila komisije za repatriacijo sovražnih tujcev. To poročilo zdaj preučujejo vladi uradi.

V drugi skupini je 562 nemških državljanov, ki so po vstopu v ladji, ki jih je med vojno ujele italijanska mornarica. Po mednarodnem pravu bi jih morala Zveza poslati v domovino. Menijo pa, da jih vlada ne bo poslala med zimo iz človeških razlogov.

MIKOLAJCZYK

O VOLIVNEM TERORU IN JALTSKIH SKLEPIH

Varšava, 16. januarja — Na tiskovni konferenci so voditelji poljske kmetijske stranke Stanislav Mikolajczyk zastavili vprašanje, če se namerava priznati na Združene narode glede na dokazane nerednosti v pripravljanju poljskih volitev.

„Tega, kar bomo mi storili po volitvah, ne vem — je dejal Mikolajczyk — toda menim, da pade odgovornost za izvedbo jaltških sklepov, ki so obljubljali svobodne volitve na Poljskem, vsaj deloma na države, ki so podpisale jaltški sporazum.“

Ko je navedel nadaljnje primere težav pri vodstvu svoje volivne kampanje, je Mikolajczyk govoril o pretepanju, katerega izveš na bil propagandisti, o zaoblubi in o uničenju volivnega propagandnega materiala, o rekviziciji 135 svojih kandidatov (nekateri od teh so po tem izpušteni na svobodo) in o oskrbi nepremostljivih ovirah, pred katerimi so se znašli opazovalci v volivnih središčih in pričakovanju nedeljnih volitev.

FRANCOVO SODIŠČE

OBSODILO NA SMRT DVA BEGUNSKA OPOZICIONALCA

Madrid, 16. januarja — V Madridu so uradno potrdili smrtno obsodo nad Joséom Antonom Llerandijem in Joséom Isaacom Olazolom, ki so ju obsodili kot voditelja španskih gveriljev.

Poročilo, ki so ga izdali, pravi, da sta odgovorna za organiziranje obojenih tolp in da sta izvedla izvestno število napadov. Zaradi njunega delovanja — izjavlja poročilo — sta bila preteklega 31. avgusta ubita dva blažniga madrijskega stavbenega podjetja, medtem ko sta izvršila več kot 10 drugih umorov v raznih pokrajinah, med katerimi tudi v Avili in Aseresu.

Poročilo dodaja, da sta bila oba bandita, to je Jesus Bayon Gonzalez in Manuel Tavernero, ubita v spopadu proti policijskim silam, ko so tolopo odkrili v bližini Talavera. Ob tej priložnosti sta imeli obe stranki izgube.

Kot so izjavili, je imel Llerandi, ko so ga aretirali, veliko voto denarja pri sebi. Med državljanstvo vojno se je zatekel v Francijo ter se je leta 1944 vrnil v domovino po amnestiji, ki jo je dala španska vlada.

Tudi Olazolai — dodaja poročilo — je zbežal v Francijo, odkoder se je skrivaj vrnil preko španske portugalske meje.

JOHN STRACHEY, britanski minister za prehrano, mora reševati težavno vprašanje prehrane Londona, ki je nastalo zaradi stavke transportnih delavcev.

V ANGLIJI STAVKA 30 TISOČ DELAVCEV

London, 6. januarja

Več kot 30 tisoč delavcev, med katerimi so vozači, transportni delavci, pristaniški razkladalci, tržni uslužbenci in delavci podobnih industrij, se udeležuje v Veliki Britaniji neuradne stavke, ki paralizira dobavo živil.

V Londonu stavka približno 22.600 delavcev, vključno 20 tisoč avtomobilskih vozačev in tržnih uslužbencev.

Poleg stavke šoferjev in transportnih delavcev v Londonu so tudi v 20 drugih mestih proglasili stavko v znak solidarnosti in več kot 8.000 delavcev ni šlo na delo.

Glavna središča, v katerih se je razširila stavka, so: Bristol z 2000 stavkajočimi delavci; okraj Midway 1500; Cardiff 1040 in Manchester 800.

Britanska nota Poljski

Odgovor na obtožbe - Poljska vlada je dolžna izvesti svobodne volitve

LONDON, 16. januarja — Zunanje ministrstvo je objavilo besedilo britanske note, ki so jo včeraj izročili poljski začasni vladi v Varšavi. Nota, ki vsebuje približno 3000 besed, so sestavili v odgovor na poljsko noto z dne 19. decembra, ki ji je bila odgovor na britansko noto z dne 22. novembra (s katero so opozorili na mednarodne obveznosti, ki jih je prevzela poljska začasna vlada, da bo zagotovila popolno svobodo pri volitvah; nadalje so opozorili na stališče vlad Nj. Vel. glede pogojev za svobodne volitve, ki so navedeni v britanski noti z dne 19. avgusta, na katero pa niso prejeli s poljske strani odgovora). Poljska nota z dne 19. decembra je bila razdeljena v dva dela.

1) zavračala je pravico vlade Nj. Vel. da „evši mnenja ali navodila glede potočanja poljskih volitev; 2) nastevala je vrsto protibotob, do vlade Nj. Vel. češ da slednja ni izpolnila obveznosti, ki jo je britanska vlada prevzela do poljske začasne vlade v skladu s krimskim in potsdamskim sporazumom.

Britanska nota se sklicuje na prvi del poljske note ter pravi: „Britanska vlada naravno ne zahteva pravice vmešavanja v poljske zadeve zgolj notranjega značaja, niti to ne namerava. Važno vprašanje pa je, da je način izvedbe volitev na Poljskem zadeva mednarodnih pogovorov in ni zaradi tega zanj notranja zadeja.“ Na podlagi obveznosti, ki jih je prevzela poljska začasna vlada, da bi jo priznala, kakor tudi na podlagi potsdamskega sporazuma, je ta dolžna samo do britanske vlade, ampak tudi do ameriške in sovjetske vlade, izvesti popolnoma svobodne volitve. Zato je naravno in umestno, da britanska vlada opozori poljsko začasno vlado na vprašanje, pri katerih poljska začasna vlada tvega neizpolnitev obveznosti, ki jih je voljno prevzela.

Britanska nota zaključuje: „Britanska vlada ni nedvoumno mnenje, da svetovno mnenje bodo sodili poljske volitve po načinu, kakor jih bodo izvedli. Imamo nalog obvestiti Varšo ekselencio, da visti o številnih arcajskih in pristanjskih v zvezi z volitvami, ki jih prejema britanska vlada, zahtevajo tej resno zaskrbljenost.“

Britanska nota odgovarja nato točko za točko na protibotob, ki jih vsebuje drugi del poljske note z dne 22. decembra. Britanska nota predvsem poudarja, da so bila vsa ta vprašanja že prej predmet uradnih razgovorov in kot je videti, so zdaj nekatera izmed teh znova sprožili brez vsakega razloga v tem izrednem trenutku.

1) LIKVIDACIJA POLJSKE VLADE V LONDONU — Britanska vlada v času, ki so priznali poljsko začasno vlado, preklicala priznanje prejšnji poljski vladi. Če so nekateri članom iste dovolili, da ostanejo na britanski ozemlju, so to storili v skladu z britansko tradicijo, ki daje zavetje beguncem, sicer so pa ravnali s temi osebnimi kot z zasebnimi. Nikakor pa ne odgovarja resnici, da se britanska vlada poslužuje nekaterih članov poljske vlade v Londonu kot svetovalcev.

2) POLJSKE OBOROŽENE SILE — Poljski vladi ni znana nobena obveznost, kot navaja poljska nota, da bi morala izročiti poljski začasni vladi vrhovno poveljstvo poljskih obojenih sil pod poveljstvom britanske vlade. Britanska vlada čeli očitni vrtnitvi na Poljsko vsem Poljakom, ki si to želijo, ne namerava pa prisiliti tistih, ki se ne želijo vrtniti.

3) IMOVINA BIVŠE POLJSKE VLADE — Britanska vlada prevzema odgovornost samo za tisto imovino bivše poljske vlade v Londonu, ki jo je prevzela, ko so jo preklicali priznanje. Vprašanje morebitne prislavne druge lastnine bi lahko postalo predmet pravnega postopka s strani poljske vlade pri britanskih sodiščih.

4) POLJSKO ZLATO — Poljska vlada izjavlja, da je britanska vlada odklonila ratifikacijo dogovora za vrnitev zlata na dan po podpisu dogovora. Britanska vlada pripominja, da so poljskega ve-

leposlanika obvestili pred podpisom dogovora, da bo britanska vlada ratifikirala dogovor pod določenimi pogoji. Veleposlanika so o tem obvestili. Na ta način je bila britanska vlada v tej zadevi popolnoma odkrita.

5) VRNITEV POLJSKIH VOJNIH LADJ — O tem vprašanju odgovarja britanska vlada posebej. Diplomatski dopisnik „L.P.S.“ je o tem izvedel, da upajo vrtniti poljski začasni vladi vse ladje, ki so bile last poljske vlade leta 1939. Britanske ladje, ki so jih posodili med vojno poljskim pomorskim silam, ostanejo na britanski last.

6) REPATRIACIJA POLJAKOV — Britanska vlada podpira pospešitev in je nudila vse mogoče olajšave. Zaklenitev so povzročili neprijetni ukrepi poljske začasne vlade za pregled vsakega posameznika pri poljskem konzulatu, pri čemer je vztrajala poljska vlada.

7) SELITEV NEMCEV IZ POLJSKE — Ostra zima je prisilila britansko vlado, da je najprej omejila in nato ustavila preseljevanje. Sicer je pa britanska vlada že prevzela na britanskem področju nekaj manj kot milijon in 400 tisoč Nemcev od milijona in pol, kakor so se dogovorili v Potsdamu, ne glede na resen gospodarski in socialni položaj, ki je tam in na točka bremena za britanskega davkoplačevalca. Britanska vlada ni za upravičene groje v tej zadevi.

Ob zaključku izraža britanska vlada obžalovanje britanske vlade zaradi dejstva, da je imela poljska začasna vlada za potrebno izvesti vrsto obtožb in trditve. Kot je razvidno iz prejšnjih oddelkov, nimajo

poljski predstavniki v sledenjem besedilu: „Proti koncu leta 1944 in začetku 1945 sta sovjetska in norveška vlada začeli pogajanja glede Spitzberških otokov na podlagi sovjetske zahteve za revizijo pogodb za Spitzberg, ki so jo sklenili v Parizu dne 9. februarja 1920. To pogodbo, ki je bistveno spremenjena, poljska vlada izjavlja, da jo so ji hoteli imeti za zemljo, ki ni bila last nikogar, medtem ko

je bil Medvedji otok, ki je del Spitzberškega otočja, pod sovjetsko suverenostjo, so podpisali, ne da bi Sovjetska zveza za to vedela in brez njene udeležbe.“

„Glede na dejstvo, da so bile med državami, ki so podpisale to pogodbo, tudi takne, ki so se v drugi svetovni vojni borile proti zavezniškim silam, ne more ta pogodba ostati v veljavi.“

„Ta pogodba ne upošteva interesov sovjetske varnosti na severnem področju, kakor tudi ne važnih gospodarskih interesov Sovjetske zveze.“

„Glede vprašanja varnosti Sovjetske zveze, kot je to jasno pokazala druga svetovna vojna, imajo Spitzberški otoki izredno važen položaj za severne kraje Sovjetske zveze.“

„Iz gospodarskega vidika sledi važnost Spitzberškega otočja za Sovjetsko zvezo iz dejstva, da so pred drugo svetovno vojno dobavljali severnim sovjetskim pokrajinam in sovjetski mornarici premog, ki so ga sovjetska podjetja pridobivala na teh otokih v znesku približno 400 tisoč ton na leto, medtem ko znašala celotna produkcija premoga na Spitzberghu od 600 tisoč do 650.000 ton.“

Med omenjenimi pogajanjimi med Sovjetsko zvezo in Norveško so sklenili pogodbo o potrebi za skupno obrambo Spitzbergov.

Poleg tega so tudi predvidevali posvetovanja s prizadetimi zavezniškimi državami za revizijo pogodb iz leta 1920, toda ta pogajanja se niso zaključila kljub pogajanjem, ki so bila prej.

Poročevalec ameriškega zunanjega ministrstva je izjavil, da so Združene države obvestili o sovjetsko-norveških razgovorih glede Spitzbergov.

Poročevalec je nadalje izjavil, da ameriška vlada nima nikakega obvestila o formalni sovjetsko-norveški pripravi za skupno obrambo Spitzbergov, kar — kakor govorijo — zahteva Sovjetska zveza. Poročali so, da je bilo več razgovorov med Sovjetsko zvezo in Norveško informativnega značaja, a ne pravih pogajanj. Nadalje je norveška vlada jasno izjavila v poročilu 10. januarja, da morajo pri reviziji pogodb o Spitzberghu

govoriti danes.“

Privatna podjetja: „Mi želimo podprti privatno inicijativo, toda upamo, da bomo obrnili njen značaj bolj na proizvodnjo in ne na daljši od njenega sedanjega interesa za trgovino.“

Odnosaji z Zahodom: „Poljski odnosaji z zahodnimi državami se

Danes bodo izvolili predsednika francoske republike

PARIZ, 16. januarja. — Danes se bo v Versaillesu odločila bitka glede vodstva četrte francoske republike, ko bodo člani narodne zbornice in Sveta republike (spodnje in zgornje zbornice parlamenta) na skupnem zasedanju izvolili državnega predsednika. Pri glasovanju bodo verjetno vsaj 4 kandidati — socialistični, komunistični, kandidat ljudske republikanske gibanja in kandidat radikalne stranke — in bodo najbrže morali trikrat glasovati.

Narodna zbornica je že četrtič izvolila za svojega predsednika Vincenta Auriola, ki je 62 let star in za katerega je verjetno, da ima največ glasov kot kandidat za predsedniško mesto. Auriol je član izvršnega odbora socialistične stranke.

Včeraj je postal predsednik Sveta republike (zgornja zbornica) Auguste Champetier de Ribes, ki je član ljudskega republikanskega gibanja in kateremu je pripadlo predsedniško mesto v Svetu republike, ker je 6 let starejši od komunista Georgesa Marannega. Pri glasovanju sta namreč oba kandidata dobila vsak po 129 glasov in je pripadlo po določbah ustave predsedniško mesto v tem primeru starejšemu.

Edouard Herriot, ki je radikal in ki je že trikrat bil francoski ministrski predsednik, je izjavil, da tudi namerava kandidirati za mesto francoskega predsednika.

Pri skupnem zasedanju obeh zbornic razpolagajo komunisti z 260 glasovi, ljudski republikanci z 240, socialisti s 153, radikali in pristavi De Gaulle imajo skupaj 103 glasove, desničarske stranke pa imajo 97 glasov. Razen vandenih je še 9 predstavnikov alžirskih neodvisnih skupin, ki bodo verjetno glasovali s komunisti, nadalje 12 neodvisnih muslimanov, ki bodo verjetno glasovali s ljudskimi republikanci in končno še 12 neodvisnih članov, na katere se lahko računata, da so protikomunisti.

Te številke izkazujejo, da levčarske stranke lahko računajo s 522 glasovi, desničarske stranke in stranke med sredino in desnico pa morejo računati s 361 glasovi; skupna 163 radikalov in pristavov De Gaulle bo verjetno oddala izid glasovanja.

množe izmed teh trditve nobene podlage, a ostale se nanakajo na vprašanje, ki so se zdaj predmet pogajanj.

Britanska vlada zavzema že dolgo časa prijateljsko stališče do poljskega naroda in ne želi, da bi na pogajanja za ureditev ostalih vprašanj, vplivale medsebojne obtožbe. Vsekakor pa je prislilna objaviti ta odgovor na teške obtožbe poljske note in upa, da bo poljska vlada dovolila objavo celotnega besedila na Poljskem.“

SPITZBERŠKI PREMOG

ZSSR in Norveška: obrambna pogodba

MOSKVA, 16. januarja. — Norveška in Sovjetska zveza sta se sporazumeli glede potrebe po skupni obrambi Spitzbergov. Sovjetsko uradno poročilo pravi, da sta sovjetski zunanji minister Molotov in norveški zunanji minister Halvard Lange v času zasedanja glavne skupšnice Združenih narodov izmenjali mnenje o duhu prejšnjih pogajanj. Prejšnja pogajanja so obsegala posvetovanja s sedmimi zavezniškimi ali nevtralnimi vladi, ki so 1920 podpisale pogodbo glede Spitzbergov; ta pogodba predvideva demilitarizacijo Spitzbergov. (Pogodbo so tedaj podpisale: Velika Britanija, Združene države, Francija, Norveška, Švedska, Danska in Nizozemska).

Po sovjetski poročevalski agenciji so poročili sestavljeni s sledenjem besedami: „Proti koncu leta 1944 in začetku 1945 sta sovjetska in norveška vlada začeli pogajanja glede Spitzberških otokov na podlagi sovjetske zahteve za revizijo pogodb za Spitzberg, ki so jo sklenili v Parizu dne 9. februarja 1920. To pogodbo, ki je bistveno spremenjena, poljska vlada izjavlja, da jo so ji hoteli imeti za zemljo, ki ni bila last nikogar, medtem ko

je bil Medvedji otok, ki je del Spitzberškega otočja, pod sovjetsko suverenostjo, so podpisali, ne da bi Sovjetska zveza za to vedela in brez njene udeležbe.“

„Glede na dejstvo, da so bile med državami, ki so podpisale to pogodbo, tudi takne, ki so se v drugi svetovni vojni borile proti zavezniškim silam, ne more ta pogodba ostati v veljavi.“

„Ta pogodba ne upošteva interesov sovjetske varnosti na severnem področju, kakor tudi ne važnih gospodarskih interesov Sovjetske zveze.“

„Glede vprašanja varnosti Sovjetske zveze, kot je to jasno pokazala druga svetovna vojna, imajo Spitzberški otoki izredno važen položaj za severne kraje Sovjetske zveze.“

„Iz gospodarskega vidika sledi važnost Spitzberškega otočja za Sovjetsko zvezo iz dejstva, da so pred drugo svetovno vojno dobavljali severnim sovjetskim pokrajinam in sovjetski mornarici premog, ki so ga sovjetska podjetja pridobivala na teh otokih v znesku približno 400 tisoč ton na leto, medtem ko znašala celotna produkcija premoga na Spitzberghu od 600 tisoč do 650.000 ton.“

Med omenjenimi pogajanjimi med Sovjetsko zvezo in Norveško so sklenili pogodbo o potrebi za skupno obrambo Spitzbergov.

Poleg tega so tudi predvidevali posvetovanja s prizadetimi zavezniškimi državami za revizijo pogodb iz leta 1920, toda ta pogajanja se niso zaključila kljub pogajanjem, ki so bila prej.

Poročevalec ameriškega zunanjega ministrstva je izjavil, da so Združene države obvestili o sovjetsko-norveških razgovorih glede Spitzbergov.

Poročevalec je nadalje izjavil, da ameriška vlada nima nikakega obvestila o formalni sovjetsko-norveški pripravi za skupno obrambo Spitzbergov, kar — kakor govorijo — zahteva Sovjetska zveza. Poročali so, da je bilo več razgovorov med Sovjetsko zvezo in Norveško informativnega značaja, a ne pravih pogajanj. Nadalje je norveška vlada jasno izjavila v poročilu 10. januarja, da morajo pri reviziji pogodb o Spitzberghu

govoriti danes.“

Privatna podjetja: „Mi želimo podprti privatno inicijativo, toda upamo, da bomo obrnili njen značaj bolj na proizvodnjo in ne na daljši od njenega sedanjega interesa za trgovino.“

Odnosaji z Zahodom: „Poljski odnosaji z zahodnimi državami se

govoriti danes.“

Privatna podjetja: „Mi želimo podprti privatno inicijativo, toda upamo, da bomo obrnili njen značaj bolj na proizvodnjo in ne na daljši od njenega sedanjega interesa za trgovino.“

Odnosaji z Zahodom: „Poljski odnosaji z zahodnimi državami se

govoriti danes.“

Privatna podjetja: „Mi želimo podprti privatno inicijativo, toda upamo, da bomo obrnili njen značaj bolj na proizvodnjo in ne na daljši od njenega sedanjega interesa za trgovino.“

Odnosaji z Zahodom: „Poljski odnosaji z zahodnimi državami se

GROZOVE IZJAVE

Sofija, 16. januarja — Kot poroča „Tanjug“, je romunski ministrski predsednik dr. Petru Groza podal izjavo doplnilno „edomovinske fronte“ o zakonodajnem programu prvega

